

Ερευνητικές Εργασίες

Το γενικότερο πλαίσιο

Δομή της εισήγησης

- Η φιλοσοφία του Νέου Σχολείου
- Οι αρχές του μαθήματος των ΕΕ
- Ένταξη στο ωρολόγιο πρόγραμμα
- Τυπικές υποχρεώσεις διδασκόντων και Συλλόγου Καθηγητών
- Τυπικές ατομικές υποχρεώσεις μαθητών
- Τυπικές υποχρεώσεις της κάθε ομάδας
- Χρονοπρογραμματισμός
- Αξιολόγηση Συλλογικού Έργου Ομάδας και Ατομικής συνεισφοράς.

Η φιλοσοφία του Νέου Σχολείου

- Ο μαθητής γίνεται «μικρός διανοούμενος»
- Ο μαθητής γίνεται «μικρός επιστήμονας»
- Ο μαθητής γίνεται «μικρός ερευνητής»
- Ο μαθητής γίνεται «γλωσσομαθής»
- Ο μαθητής κατακτά το «μαθαίνω πώς να μαθαίνω»

Αρχές του μαθήματος των ΕΕ

Αποτελούν **καινοτομία** για τα ελληνικά δεδομένα, γιατί αλλάζουν νοοτροπία, πρακτικές, ρόλους και κουλτούρα

Βασίζονται σε 3 παιδαγωγικές αρχές:

- Διερευνητικές Διαδικασίες Μάθησης
- Διεπιστημονική Συνεργασία Καθηγητών
- Ομαδοσυνεργατική Οργάνωση Μαθητών

Διερευνητική Μάθηση εστιάζει:

- εκκίνηση με προβλήματα και ερωτήματα
- συλλογή και επεξεργασία δεδομένων
- διαμόρφωση τεκμηριωμένων απαντήσεων
- ανάπτυξη επεξηγήσεων
- εξέταση αντιθέτων απόψεων
- στοχαστική ανάλυση διαδικασιών και συμπερασμάτων

Αρχή Συνεργασίας των Εκπαιδευτικών: Παράγοντας Επαγγελματικής Ανάπτυξης

- παράγει **νέα γνώση**, λειτουργεί ως ενδοσχολική **επιμόρφωση** για επαγγελματική ανάπτυξη
- οδηγεί σε **επεξεργασμένες προτάσεις** κατά τη λήψη αποφάσεων & την επίλυση προβλημάτων
- βελτιώνει μαθητικές **επιδόσεις** & **λειτουργικότητα** σχολείου, αλλά πρακτικές συνεργασίας **σπανίζουν**
- συλλογικές έρευνες προωθούν τέτοιες πρακτικές.

Συνεργασία: Διδακτικό Σχεδιασμό, Team Teaching

Διεπιστημονική Συνεργασία Καθηγητών

- **Καθηγητές:** δυνατότητα υπερκερασμού της «μοναξιάς» επιστημών και επιστημόνων και αξιοποίησης δυνατοτήτων διεπιστημονικής σύμπραξης
- **Μαθητές:** επίγνωση **πώς είναι οργανωμένοι** φυσικός και κοινωνικός κόσμος, **πώς αλλάζουν, πώς αλληλοσυσχετίζονται, πώς επικοινωνούμε** μεταξύ δύο κόσμων και, **πώς αναπαριστούμε και εκφράζουμε** τη γνώση μας για αυτούς.

Αρχή Ομαδοσυνεργατικής Οργάνωσης των Μαθητών (Ολομέλεια & μικρο-Ομάδες)

Ελληνικό Λύκειο, όπως και Γαλλικό, επιλέγει συνειδητά τις ομαδικές και όχι τις ατομικές Ερευνητικές Εργασίες για λόγους:

- **μαθησιακούς**
- **αναπτυξιακούς**
- **Πολιτικούς**

Δεξιότητες που καλλιεργούνται:

Η μάθηση, η ολόπλευρη ανάπτυξη, η διαμόρφωση ενός υπεύθυνου, ενεργού, δημοκρατικού πολίτη επιτυγχάνονται μέσα από διαδικασίες επικοινωνίας και συνεργασίας, καθώς καλλιεργούνται οι δεξιότητες:

- α. ανάπτυξη Ικανοτήτων Γλώσσας & Επικοινωνίας
- β. ανάπτυξη Σκέψης και Ικανοτήτων Λήψης Αποφάσεων και Επίλυσης Προβλημάτων
- β. ανάπτυξη εγω-ταυτότητας και αυτο-αντίληψης
- γ. κοινωνικοποίηση & στάσεις αποδοχής του "άλλου"

Ένταξη στο ωρολόγιο πρόγραμμα

- 3-ωρο υποχρεωτικό μάθημα, διάρκειας ενός τετραμήνου (16 εβδομάδων περίπου)
- Δημιουργούνται «τμήματα ενδιαφέροντος» που λειτουργούν στην ίδια 3-ωρη ζώνη

...δηλαδή...

αναδιάταξη των μαθητών της Α' τάξης σε $n+1$ τμήματα το πολύ, όπου n ο αριθμός των γενικών τμημάτων της Α'.

- Δύο υπεύθυνοι καθηγητές, ο ένας αναλαμβάνει 2 ώρες και ο άλλος 1.
- Δεν υπάρχει περιορισμός/προτίμηση στην ειδικότητα των καθηγητών, επιθυμητό να είναι διδάσκοντες άλλων μαθημάτων της Α' τάξης.

Τυπικές υποχρεώσεις διδασκόντων και Συλλόγου Καθηγητών

Η σωστή διεξαγωγή του μαθήματος των ΕΕ αποτελεί ευθύνη τόσο των διδασκόντων όσο και του Συλλόγου Καθηγητών.

Οι διδάσκοντες οφείλουν:

- να διερευνήσουν τα ενδιαφέροντα των μαθητών τους
- να διερευνήσουν τις δυνατότητες ερευνητικών πόρων του σχολείου τους, διαθέσιμων εντός του τριώρου
- να συντάξουν μια τεκμηριωμένη εισήγηση για κάποιο θέμα, προς τον Σύλλογο Διδασκόντων (αναφέροντας τίτλο, σκοπούς, μεθοδολογία, αναμενόμενα αποτελέσματα, απαιτούμενα)
- Εφόσον λάβουν την έγκριση του Συλλόγου, να μεριμνήσουν για την τήρηση του χρονοδιαγράμματος.

Ο Σύλλογος Διδασκόντων οφείλει:

- να ελέγξει την εισήγηση για τις ΕΕ των διδασκόντων, κατά πόσο είναι υλοποιήσιμη και συνεπής με τους στόχους της.
- να εκρίνει την παραπάνω πρόταση ή πρώτα να την τροποποιήσει και έπειτα να την δεχθεί ή να την απορρίψει.
- Ο σύλλογος εγκρίνει τόσα θέματα όσα τα τμήματα **συν ένα**.
- Ο Σύλλογος ορίζει υποδιευθυντή ή άλλον εκπαιδευτικό **συντονιστή** για την κατανομή χώρων, πόρων στις ΕρΕργ.
- Κάθε καθηγητής ατομικά, μπορεί να βοηθήσει, μέσα από το μάθημά του, στην διαδικασία υλοποίησης των ΕΕ. Π.χ. ανάλυση λεξιλογίου.

Τυπικές ατομικές υποχρεώσεις μαθητών

- να διεκπεραιώνουν τις επιμέρους εργασίες που αναλαμβάνουν στα πλαίσια της ομάδας.
- να διατηρούν ατομικό φάκελο όπου θα συγκεντρώνουν τα παραστατικά (ερωτηματολόγια, πηγές κλπ) της δικής τους συμβολής.
- Να τηρούν εβδομαδιαίο ατομικό ημερολόγιο

Στην Γαλλία συντάσσουν, με το πέρας της ΕΕ, μια ατομική αναφορά περίπου 1-2 σελίδων.

Τυπικές υποχρεώσεις της κάθε ομάδας

- Να διατηρούν φάκελο της ομάδας με όλα τα παραστατικά της έρευνάς τους.
- Να συντάξουν μία Έκθεση όπου θα τεκμηριώνουν την έρευνά τους κρίνοντας πηγές, μεθόδους, αποδίδοντας ερμηνείες και διατυπώνοντας συμπεράσματα
- Να δημιουργήσουν κάποιο τέχνημα (π.χ. αφίσα, περιοδικό, ιστολόγιο ή κάτι άλλο)
- Να παρουσιάσουν την εργασία τους στην ημερίδα παρουσιάσεων.

Χρονοπρογραμματισμός

- Τις 2 πρώτες βδομάδες, οι διδάσκοντες διερευνούν τα ενδιαφέροντα των μαθητών τους, στο πλαίσιο των μαθημάτων τους.
- Ομάδες των 2 εκπαιδευτικών διαμορφώνουν κάποια πρόταση για ερευνητικό θέμα και την καταθέτουν στο Σύλλογο Διδασκόντων.
- Μετά την έγκριση των προτάσεων, οι μαθητές δηλώνουν τις προτιμήσεις τους και διαμορφώνονται τα τμήματα ενδιαφέροντος.
- Διεξάγονται οι ερευνητικές εργασίες
- Διοργανώνεται ημερίδα παρουσιάσεων τους
- Αναρτώνται υποχρεωτικά στο διαδίκτυο.

Για τον σχηματισμό των «τμημάτων ενδιαφέροντος»:

- Προσπάθεια δημιουργίας ισοδύναμων τμημάτων μέσω επιλογών και κληρώσεων.
- Όσοι μαθητές δεν ενταχθούν σε πρώτη τους επιλογή προηγούνται στις επιλογές το επόμενο τετράμηνο.

Ερώτημα:

Εάν η έρευνα αποβεί άγονη σε ένα θέμα, μπορεί αυτό να αποσυρθεί; Και μέχρι πότε;

Αξιολόγηση Συλλογικού Έργου Ομάδας

Η αξιολόγηση του συλλογικού έργου κρίνεται με την βοήθεια διαβαθμισμένων κριτηρίων και αφορά σε 4 πτυχές:

- Αξιολόγηση **Ερευνητικής Διαδικασίας** (30%)
- Αξιολόγηση **Περιεχόμενου** Ερευνητικής Έκθεσης (30%)
- Αξιολόγηση **Γλώσσας και Δομής** Ερευνητικής Έκθεσης (20%)
- Αξιολόγηση **Δημόσιας Παρουσίασης** της Ομαδικής Εργασίας (20%)

Τα ποσοστά δηλώνουν την βαρύτητα στην βαθμολογία της ομαδικής εργασίας.

Η «ατομική συμβολή» αξιολογείται με βάση:

- Τον ατομικό φάκελο του μαθητή
- Το ημερολόγιο που τηρούσε
- Τον βαθμό συμμετοχής του με ιδέες, προτάσεις ερωτήματα στις ομαδικές εργασίες ή στην ολομέλεια του τμήματος

Ο βαθμός τετραμήνου του μαθητή εξαρτάται από την «ατομική συμβολή» και τον βαθμό της ομαδικής εργασίας. Γι' αυτό τα μέλη μιας ομάδας είναι δυνατόν να έχουν διαφορετικές βαθμολογίες.

Τα παραπάνω θα ρυθμιστούν από ειδική εγκύκλιο του Υπουργείου.